

УДК 159.9

Мартиняк О.– ст.гр. БП-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПСИХОМОТОРНИЙ РОВИТОК НЕМОВЛЯТИ

Науковий керівник: к.психол.н, доцент Періг І. М.

Martuniak O.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

MENTAL DEVELOPMENT OF THE BABY

Supervisor: Ph. D. (Psychology) Assoc. Prof. Perig I. M.

Ключові слова: немовля, активність, розвиток.

Keywords: baby, activity, development.

Перший рік вважається унікальним періодом життя, адже саме він відіграє вирішальну роль у розвитку людини. Цей період характеризується тим, що безпорадне немовля поступово стає самостійним малюком у якого вже виявляється характер та емоційний тип поведінки. В дитини закладається основа рухів, мовлення, стосунків з навколишніми людьми, знань про основні закони природи. Тому важливо саме в цей час допомогти їй сформувати правильні вміння та навички за допомогою ретельного догляду та певних розвиваючих занять. Потрібно слідкувати за психомоторним розвитком дитини, до якого входять наступні складові: моторний розвиток і навички «вертикалі», пізнавальний та мовленнєвий розвиток, розвиток зору.

У перший місяць життя в немовляти відбувається звикання до нового стану. Його рухи ще не скоординовані, хаотичні. Руки та ніжки весь час зігнуті, через фізіологічний гіпертонус м'язів, який з часом зменшується, а пізніше зникає повністю. В горизонтальному положенні малюк по декілька хвилин може тримати голову, адже міцніють м'язи шиї, тому потрібно щоденно класти його на тверду поверхню обличчям до низу. Він починає короткочасно фіксувати погляд на маминому обличчі та яскравих предметах. До кінця місяця з'являються перші поодинокі агукування. Невдоволено реагує на сильний звук чи сильний світловий подразник. Для того щоб малюк вчився впізнавати маму потрібно розмовляти з ним на відстані 25-30 см від його обличчя, при цьому погладжувати його тіло, ніжки та ручки.

На другому місяці дитина тримає голівку впевненіше з кожним днем, та повертає її в різні сторони на дію подразника. Активно рухає ручками та ніжками, реагує на присутність інших осіб. Інколи посміхається яскравому предмету. А для цього потрібно розташовувати яскраву іграшку перед обличчям на відстані 30-50 см та водити нею в різні сторони, щоб дитина намагалась стежити за нею.

Третій місяць характеризується тим, що малюк вже може самостійно тримати голівку тривалий час, старається опиратись на передпліччя, коли лежить на животу, ручками тягнеться за іграшкою, часто агукає. Тому із ним потрібно проводити спеціальну гімнастику, для кращого розвитку.

Четвертий місяць знаменується різким стрибком моторного розвитку. Помітна перша опора на ноги, впевнені рухи рук. Дитинка вже може розрізнити маму від інших

осіб. Сміх стає голосним. Хоче привернути увагу інших. Може перевертатись зі спини на живіт та навпаки. Починає клацати і цмокати язиком. Предмети, які опинились у її руці, обов'язково потягне в рот.

На п'ятому місяці малюк вчиться сидіти та з підтримкою може стояти. Добре тримає іграшки обома руками. Розрізняє своїх та чужих людей. А для того щоб дитина відокремлювала і себе від інших потрібно називати її по імені. Краще і швидше реагує на напрямки звуків.

Шостий місяць – це етап прискороеного розвитку. Дитина може активно повзати, тому не потрібно постійно тримати її в манежі чи ліжечку, а частіше ставити на підлогу. Так відбувається вдосконалення кістково-м'язового апарату. Вона вже може вимовляти чіткі склади(ма-ма, ба-ба і т.п.), може самостійно сидіти та повертати голову почувши своє ім'я. В цьому віці формується харчова поведінка, тому рекомендується, під час вживання їжі, брати дитину за стіл із дорослими, та в жодному разі не годувати її під час перегляду телевізора.

Сьомий місяць. Дитина добре стоїть з підтримкою, намагається самостійно вставати, при цьому за щось тримаючись. Розуміє значення слова «ні». В цей час треба навчати її користуватись вилкою та ложкою, показати як правильно користуватись чашкою. Використовує нові склади.

У вісім місяців формуються перші навички гри. Дитина може підніматись, сідати, лягати, розгойдуватись без сторонньої допомоги. Заперечення чи згоду вміє показати киванням. Для того, щоб розвинути мовлення треба коментувати всі події, які відбуваються на даний час..

На дев'ятому місяці може стоїть з підтримкою за руку та пробує ходити самостійно. Дитина наслідує дорослого. В цьому віці вона вже знає своє ім'я, пам'ятає ігри, у які вона гралась, та може стати їх ініціатором. Вимагає підвищеної уваги до себе. Вчиться використовувати предмети за їх прямим призначенням.

Вже у десять місяців маля може правильно брати предмети, самостійно перегортати книжку, при цьому розглядати її, наслідувати рухам дорослих або тварин, може щось показувати вказівним пальцем. Також розмовляє з собою, коли залишається наодинці.

В одинадцять місяців – розвинена орієнтація в просторі. Дитина самостійно може сідати, вставати, повзати. Виконує прості прохання. Вимовляє перші слова та лепече з інтонацією.

У дванадцять місяців діти стоять без опори, а деякі вже вміють самостійно ходити. Без опори присідають і випрямляються. Легко нахиляються, щоб щось підняти. Якщо попросити дитину віддати іграшку, то вона віддасть. Без сторонньої допомоги може закривати та відкривати двері. Старається самостійно умиватись, одягатись та їсти. Любить перебувати з дорослими. Три останні місяці триває вдосконалення власних вмінь та навичок. В цей період діти можуть маніпулювати та протестувати. Вони очікують похвали, яка робить їх більш впевненими.

Отже, проаналізувавши періоди життя дитини до 1 року, можна сказати, що кожний період характеризується певною особливістю та індивідуальністю. Малюка потрібно оточувати теплом та турботою, при цьому давати йому те спілкування, яке він потребує. Потрібно поступово ускладнювати розмову з малюком і прохання, для гармонійного розвитку психіки та рухів. Діти в цьому віці можуть проявляти різні рівні свого інтелектуального розвитку. Тому можна пропонувати дитині більш складні іграшки, ніж належить за віком, уважно стежачи за тим, наскільки адекватно вона з ними поводить ся.

Люблячим батькам обов'язково потрібно знати подібну інформацію, для того щоб виростити здорову, самостійну, впевнену в собі дитину, яка буде любити себе та буде віддати свою любов іншим.